

Viespeukje onder Jezus' volgelingen? ***Maria Magdalena's goede naam in ere hersteld***

De Maria Magdalena-tentoonstelling in Utrecht. In de berichtgeving rond de Maria Magdalena-tentoonstelling in Museum Catharijneconvent wordt de indruk gewekt dat de échte Maria Magdalena niet bestaat en dat ieder uit de rijke beeldtraditie zijn of haar eigen beeld kan vormen. Daarbij blijft zelfs het beeld van de boetvaardige zondares overeind. Wat voor desastreus effect deze postmoderne aanpak kan hebben bleek onlangs uit een artikel uit de Volkskrant...

De Volkskrant bericht over de tentoonstelling. Een recent artikel in de Volkskrant van vrijdag 13 augustus spant in de berichtgeving over de Utrechtse Maria Magdalena tentoonstelling de negatieve kroon; de krant schildert haar af als een vrouw met twee gezichten: Christus' kroongetuige en 'het viespeukje onder de volgelingen'. Om Maria Magdalena als prostituee af te schilderen blijkt een aperte historische onjuistheid die de vroegmiddeleeuwse westerse kerk is binnengeslopen. Helaas houdt dit beeld van de voormalige prostituee en de bekeerde zondares in de kunst tot de dag van vandaag stand, getuige een aantal moderne kunstwerken die te zien zijn op de tentoonstelling.

Moderne kunstenaars. Wat jammer dat sommige moderne kunstenaars niet op de hoogte zijn van de door de kerk *verboden* en daarom *verborgen* teksten, die in 1945 teruggevonden zijn bij Nag Hammadi in Boven-Egypte. In deze vroegchristelijke bibliotheek van Nag Hammadi, soms ook wel de 'gnostische' bibliotheek genoemd, is geen sprake van zedeloos gedrag van Maria Magdalena. Het woord 'zondares' komt er niet in voor; integendeel er wordt een uiterst positief beeld van haar geschetst, dat later door de kerk bewust vervormd en misvormd is.

De Utrechtse school. Het is wijlen professor dr. Gilles Quispel geweest – hij was lange tijd verbonden aan de universiteit Utrecht en internationaal bekend – die tijdens zijn werkzame leven tot op hoge leeftijd actief aandacht is blijven vragen voor de vroegchristelijke Nag Hammadi-teksten die ook van Maria Magdalena een ander beeld schetsen. Hier is zij Jezus' dierbaarste apostel, een ingewijde met hogere kennis en een ziende naast sommige blinde mannelijke apostelen. Hier is zij ook Jezus' geliefde, zijn echtgenote en soms de moeder van hun kinderen. Om zijn geliefde Nag Hammadi-teksten meer bekendheid te geven, stichtte Quispel de 'Utrechtse school', waarvan ik toendertijd het

jongste lid was en tot op de dag van vandaag zet de erfenis voortzet. In deze vroeg-christelijke teksten, die de wetenschap - in navolging van de afkeurende kerkvaders die ze verketterden en verboden - de 'gnostische' teksten is gaan noemen, komt een uiterst positief beeld van Maria Magdalena naar voren. Hierin heeft zij een volledig godsbewustzijn, is zij intelligent, goed opgeleid en initiatiefrijk. Daarnaast is zij, vanwege haar volledige verbinding met het Koninkrijk, moedig en onbevreesd, in tegenstelling tot sommige andere mannelijke apostelen. Het is deze erfenis die de Utrechtse school, in navolging van de Utrechtse hoogleraar Gilles Quispel, wil blijven uitdragen.

Een nieuw en door Maria Magdalena zelfgeschreven evangelie. In 2010 is een door Maria Magdalena zelf geschreven evangelie ter beschikking gekomen. Het zou vóór het jaar 50 door haar zelf geschreven zijn en op haar vlucht uit Palestina meegenomen zijn naar Zuid-Frankrijk. In dit vroege Evangelie van De Geliefde Metgezellin of te wel Miryam de Migdala alias Maria Magdalena, wordt het 'gnostische' beeld verder versterkt zoals dat ons in de evangeliën van Thomas en Filippus uit de Nag Hammadi-bibliotheek aangereikt wordt.

Nieuwe elementen bevestigen en verruimen het traditionele Maria Magdalena beeld. In dit Evangelie van Miryam de Migdala tekst springen een aantal uiterst vernieuwende elementen in het oog. Zij beschrijft Jezus' en haar huwelijk in Kana, zij beschrijft hoe zij als zijn Geliefde Metgezellin aan zijn hart ligt bij de laatste gezamenlijke maaltijd. Zij beschrijft hoe zij zijn wonden verzorgt na de kruisafname, hoe zij de eerste getuige van zijn opstanding is en hoe hij haar verzoekt dat aan de leerlingen te gaan vertellen, het geen haar tot apostel der apostelen maakt. Hoe zij door hem aangewezen wordt als zijn opvolgster en hoe zij aan de na de kruisiging weggevluchte mannelijke leerlingen over haar hemelreis of ascensie vertelt.

Maria's hemelreis. Dit is absoluut unieke ervaring, omdat zij in haar evangelie voor het eerst deze volledige ervaring aan ons overbrengt. Meer hier over in mijn boek *Maria Magdalena Ontsluierd. Verborgene bronnen onthullen haar geschonden beeld*. Het boek kwam in februari 2021 uit en is te verkrijgen op de Maria Magdalena tentoonstelling, in de boekhandel en via www.pansophia-press.nl of www.anninevandermeer.nl Het moge duidelijk zijn dat deze nieuwe 'gnostische' informatie niets maar dan ook niets te maken heeft met het traditionele beeld van Maria Magdalena, onlangs door de Volkskrant in degenererende en sensatiebeluste termen getypeerd als 'het viespeukje van onder de volgelingen'.

Concluderend: Maria Magdalena is een historische figuur geweest, die niet meer mysterieus is of waarvan ieder zich naar wens een eigen beeld kan vormen, zonder daarbij rekening te houden met de meest recente historische correcties op het traditionele beeld. Het wordt tijd dat de wereld kennisneemt van het nieuwe beeld uit onlangs teruggevonden vroeg-christelijke teksten. Dit zuivert haar van alle blaam. Het geeft haar het respect en de eer die haar rechtmatig toekomt.

Annine van der Meer, 22 augustus 2021.